

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

עיצוב אוניברסלי ללמידה: עקרונות, מתודות ויישום בחינוך המיוחד -
37998

תאריך עדכון אחרון 04-02-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: חינוך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר קיץ

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר מיכל לוי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: michal.levy3@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:
ד"ר מיכל לוי

תאור כללי של הקורס:

הקורס מיועד לבחון את גישת עיצוב אוניברסלי ללמידה (UDL; Learning of Design Universal), היוצרת דרכי הוראה ולמידה נגישות ומותאמות לכלל אוכלוסיית הלומדים, לרבות תלמידים עם מוגבלויות. הקורס יקנה ללומדים כלים ליישום עקרונות של עיצוב אוניברסלי ללמידה בכיתות בחינוך הרגיל ובכיתות משלבות.

מטרות הקורס:

מטרת הקורס היא לסקור את העקרונות של עיצוב אוניברסלי ללמידה ולהדגים את יישומם בשטח.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

סטודנטים יוכלו לנתח ולשנות את הדינמיקה הכיתתית באמצעות עקרונות של עיצוב אוניברסלי ללמידה

דרישות נוכחות (%) :
85%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, מצגות ותרגילים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מגוון וריבוי של אופני ייצוג:

א. מגוון וריבוי אופני תפיסה

ב. מגוון וריבוי אופני שפה

ג. מגוון וריבוי אופני הבנה

2. מגוון וריבוי של דרכי פעולה ודרכי הבעה:

א. מגוון וריבוי של דרכי הבעה

ב. מגוון וריבוי דרכי פעולה

ג. מגוון וריבוי של תפקודים

ניהוליים

3. מגוון וריבוי של פעילויות לימודיות:

א. מגוון וריבוי של דרכים לגיוס מוטיבציה

ב. מגוון וריבוי של דרכים לעקבות בעבודה ובמאמץ

ג. מגוון וריבוי של דרכים לוויסות עצמי

חומר חובה לקריאה:

• ליכטינגר, ע. (2012). בניית כלי אבחוני לאיתור תהליכי ויסות עצמי ואסטרטגיות בכתיבה. סחי"ש,

- 26 (2) . עמ' 57-74.
- גוטרמן, ק' (2016). תלמיד חרוץ לכיתתו ירוץ - על שימוש בשפת ההוראה ללמידה משמעותית. החינוך וסביבו, ל"ח, 135-121.
 - יריב, א' (2018). ניהול כיתה להגברת מוטיבציה. בתוך א' יריב וד' גורב (עורכים), ניהול כיתה (עמ' 245-229). תל אביב: מכון מופ"ת.
 - ליכטינגר, ע' (2022). קומץ שמיים ביד : קידום תהליכי ויסות עצמי בבית הספר ובגן (44-74). מכון מופ"ת.
 - גידלביץ, ס' (2021). הכוונה לשיפוט עצמי מטה-קוגניטיבי במהלך פתרון בעיות תובנה מספרית בקרב תלמידים צעירים בכיתה ד'. עיון ומחקר בחינוך מתמטי, 8, 41-3.
 - Armstrong, T. (2011). *The Power of Neurodiversity: Unleashing the Advantages of Your Differently Wired Brain*. Cambridge, MA: DaCapo Lifelong/Perseus Books.
 - Diamond, A. (2013). Executive functions. *Annual review of psychology*, 64, 135-168.
 - Dweck, C. S. (1986). Motivational processes affecting learning. *American Psychologist*, 41(10), 1040-1048.
 - Eichhorn, M. S., Lowry, A. E., & Burke, K. (2019). Increasing Engagement of English Learners Through Universal Design for Learning. *Journal of Educational Research and Practice*, 9(1), 1-10.
 - Evmenova, A. (2018). Preparing teachers to use universal design for learning to support diverse learners. *Journal of Online Learning Research*, 4(2), 147-171.
 - García-Campos, M. D., Canabal, C., & Alba-Pastor, C. (2018). Executive functions in universal design for learning: moving towards inclusive education. *International Journal of Inclusive Education*, 1-15.
 - Glerum, J., Loyens, S. M., Wijnia, L., & Rikers, R. M. (2020). The effects of praise for effort versus praise for intelligence on vocational education students. *Educational Psychology*, 40(10), 1270-1286.
 - Moos, D. C. & Ringdal, A. 2012. Self-regulated learning in the classroom: A literature review on the teacher's role. *Education Research International*, 2012, 1-15.
 - Peltier, C., & Vannest, K. J. (2018). Using the concrete representational abstract (CRA) instructional framework for mathematics with students with emotional and behavioral disorders. *Preventing School Failure: Alternative Education for Children and Youth*, 62(2), 73-82.
 - Rose, D. H., & Strangman, N. (2007). Universal design for learning: Meeting the challenge of individual learning differences through a neurocognitive perspective. *Universal Access in the Information Society*, 5(4), 381-391.
 - Zimmerman, B. J., Schunk, D. H., & DiBenedetto, M. K. (2015). A personal agency view of self-regulated learning: The role of goal setting. In F. Guay, H. Marsh, D. M. McInerney, & R. G. Craven (Eds.), *International advances in self research. Self concept, motivation and identity: Underpinning success with research and practice* (pp. 83-114). Charlotte, NC, US: IAP Information Age Publishing.

חומר לקריאה נוספת:

- סטורי, מ. פ., מולר, ג.ל ומייס, ר.ל (2006). עיצוב אוניברסלי: לעצב לבני כל הגילים ולבעלי יכולות

שונות. עניין של גישה, 4. עמ' 15-24

• אבישר, ג' (2010). הכלה ונגישות, מכון מופת. עמ'. 156-162

- Ok, M. W., Rao, K., Bryant, B. R., & McDougall, D. (2017). Universal design for learning in pre-K to grade 12 classrooms: A systematic review of research. *Exceptionality*, 25(2), 116-138.
- Seok, S., DaCosta, B., & Hodges, R. (2018). A Systematic Review of Empirically Based Universal Design for Learning: Implementation and Effectiveness of Universal Design in Education for Students with and without Disabilities at the Postsecondary Level. *Open Journal of Social Sciences*, 6(05), 171.
- Schunk, D. H. (1990). Goal setting and self-efficacy during self-regulated learning. *Educational psychologist*, 25(1), 71-86.
- Dalton, B., & Proctor, C. P. (2007). Reading as thinking: Integrating strategy instruction in a universally designed digital literacy environment. In D. S. McNamara (Ed.), *Reading comprehension strategies: Theories, interventions, and technologies* (pp. 421-439). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Assoc Inc.
- Rappolt-Schlichtmann, G., Daley, S. G., Lim, S., Lapinski, S., Robinson, K. H., & Johnson, M. (2013). Universal Design for Learning and elementary school science: Exploring the efficacy, use, and perceptions of a web-based science notebook. *Journal of Educational Psychology*. 105(4), 1210-1225, doi: 10.1037/a0033217
- Meyer, A., Rose, D.H., & Gordon, D. (2014). *Universal design for learning: Theory and Practice*. Wakefield, MA: CAST Professional Publishing.
- Hall, T. E., Meyer, A., & Rose, D. H. (Eds.). (2012). *Universal design for learning in the classroom: Practical applications*. Guilford Press.
- Cuevas, J. (2015). Is learning styles-based instruction effective? A comprehensive analysis of recent research on learning styles. *Theory and Research in Education*, 308-333, (3)13
- Eccles, J. S., & Wigfield, A. (2002). Motivational beliefs, values, and goals. *Annual review of psychology*, 53(1), 109-132.
- Watts, T. W., Duncan, G. J., & Quan, H. (2018). Revisiting the marshmallow test: A conceptual replication investigating links between early delay of gratification and later outcomes. *Psychological science*, 29(7), 1159-1177.
- Meier, B. S., & Rossi, K. A. (2020). Removing instructional barriers with UDL. *Kappa Delta Pi Record*, 56(2), 82-88.
- Griful-Freixenet, J., Struyven, K., Vantieghem, W., & Gheysens, E. (2020). Exploring the interrelationship between universal design for learning (UDL) and differentiated instruction (DI): A systematic review. *Educational Research Review*, 29, 100306.

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 70 %
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות
30 %

מידע נוסף / הערות:

